

**PODROBNEJŠA PREDSTAVITEV CILJEV PO POSAMEZNIH TEMAH**

**Podrobnejše obrazložitve niso podane za vse teme, ampak le za tiste, za katere so predlagatelji tem smatrali, da so dodatne utemeljitve oziroma obrazložitve ciljev razpisanih tem potrebne.**

**Težišče 1****1.1.1.**

- Vzpostavitev podatkovnih osnov in informacijskega sistema, ki bi omogočala spremljanje prevzemov in koncentracij podjetij, kar je ključnega pomena za spremljanje tržnih moči podjetij in dominantnih položajev posameznih proizvajalcev blaga in storitev. Ustrezna informacijska osnova in analize bodo omogočale vodenje primerne politike konkurence med proizvajalci na trgu in preko cen tudi med proizvajalci in potrošniki;

**1.1.2.**

- Sorazmerno visoka investicijska vlaganja v Sloveniji v zadnjih petih letih se ne odražajo v zadostni meri na gospodarski rasti. Raziskava naj bi pokazala strukturne razlike med investicijami v državah EU, tranzicijskih državah in v Sloveniji ter njihove učinke na sedanjo in dolgoročno gospodarsko rast;

**1.1.3.**

- Ministrstvo za gospodarstvo je v letu 2001 v okviru CRP-a razpisalo projekt z naslovom » Analiza konkurenčnosti po dejavnostih glede na slovensko povprečje in v primerjavi z deželami EU«. Cilj tega projekta je analiza dejavnikov (mednarodne) konkurenčnosti gospodarstva, usmerjen pa je v oblikovanje ekonomsko učinkovitih oblik spremljanja s postavitvijo indikatorjev konkurenčnosti ter v povečanje (mednarodne) konkurenčnosti slovenskega gospodarstva;
- Pri pripravi oziroma izvajanju strategije gospodarskega razvoja Slovenije potrebuje Ministrstvo za gospodarstvo relevantne podlage na osnovi poglobljene analize konkurenčnosti na ravni podskupin znotraj posameznih dejavnosti, posebej za storitve (trgovino);
- Podrobna analiza bo zajemala oceno vpliva največjih slovenskih podjetij na trende razvoja s poglobljeno analizo največjih podjetij po posameznih skupinah na agregate skupin predelovalne dejavnosti po izbranih kazalcih. S tako dobljenimi podlagami bo Ministrstvo za gospodarstvo prišlo do ocene prevladujočih smernic razvoja posameznih dejavnosti;
- Poglobljena analiza konkurenčnosti, ki obravnava tudi analizo časovnih vrst - kazalcev in struktur za daljše obdobje (trendi, prelomnice, primerjave), je pomembna tudi z vidika priprave metodologije za dolgoročno spremljanje konkurenčnosti in pravočasno oblikovanje novih razvojnih smernic oz razvojnih programov in ukrepov na državni in lokalni ravni;
- Podrobna analiza, ki bo zajemala podatke po posameznih podskupinah, bo zelo koristna tudi za analizo na regionalnem nivoju, za oceno regionalnih razvojnih trendov, ki bodo osnova pri postavljanju regionalnih strategij razvoja ob upoštevanju značilnost posameznih dejavnosti v regiji;

- Analiza konkurenčnosti na ravni podskupin je zelo pomembna tudi z vidika mednarodne primerjave glede na trende in napovedi dogajanj v EU, z vidika pridružitve Slovenije oziroma vstopa na notranji trg.

#### 1.2.1.

- V Sloveniji nimamo enotno institucionalno urejenega načrtovanja razvoja in spremljanja učinkov razvojne politike in razvojnih programov na nacionalni, sektorski in regionalni ravni. Da bi sistem načrtovanja lahko ustrezno uredili, je potrebno raziskati predvsem ureditve v državah EU, katere članica bo postala tudi Slovenija, veljavni sistem v Sloveniji ter predlagati primerne spremembe za Slovenijo.
- Sodobne države uporabljajo pri ocenjevanju upravičenosti državnih investicij in njihovih multiplikacijskih učinkov na gospodarske in druge komponente razvoja več različnih metod. Ocenjevanje investicij z različnimi metodami uporabljajo pri izbiri najboljših projektov. V Sloveniji projekte izbiramo na podlagi politične izbire (nacionalni programi in posebni investicijski zakoni) ali na podlagi metodologije ocenjevanja investicij, ki v bistvu ocenjuje le uspešnost projekta. Raziskovalna naloga naj bi pripravila izbor različnih primernih metodologij in z njimi eksperimentalno ocenila nekaj največjih državnih investicijskih projektov z različnih področij (infrastruktura, projekti državne uprave, projekti javnih storitev);

#### 1.2.2.

- Demografski trendi so tako v EU kot v Sloveniji v zadnjih letih imeli negativen vpliv na proračun. Za ohranjanje fiskalne stabilnosti v naslednjem obdobju bo nujno potrebno upoštevati učinke nadaljnjega staranja populacije..

#### 1.2.3.

- Na podlagi programske klasifikacije državnega proračuna bi bilo potrebno v Sloveniji razdelati sistem merjenja učinkov državne potrošnje na ravni programske in institucionalne klasifikacije. S tem bi se omogočila kvalitetna povratna informacija o porabi sredstev in doseganju ciljev in prioritet;

#### 1.3.1.

- V razvitih državah imajo pri postavljanju in uporabi satelitskih računov (ki bazirajo na nacionalnih računih) že več desetletno tradicijo. V Sloveniji satelitskih računov še ne poznamo, v lanskem letu je bil razpisan prvi CRP na temo satelitskega računa turizma;
- Zagotavljanje ustreznih podatkovnih osnov za spremljanje razvoja dejavnosti, regij, okolja ipd., na področjih, ki imajo multiplikacijske učinke na različne dejavnosti, regije in komponente razvoja.

#### 1.3.2.

- Namen raziskovalne teme je razviti model spremljanja uresničevanja politike razvoja podjetniškega sektorja in konkurenčnosti, ki bo uporaben za ugotavljanje učinkov izvajanja politike na letni ravni;
- Cilj teme je spoznati možne prijeme uporabne za spremljanje učinkov izvajanja politike, ter na tej podlagi razviti model spremljanja uresničevanja politike, izmeriti učinke izvajanja politike in podati predlog izvajanja oz. merjenja učinkov;
- Rezultat raziskovalne teme naj bi bil nabor indikatorjev na ravni spremljanja učinkov posameznih ukrepov, na ravni spremljanja skupnih učinkov izvajanja politike, izvajalci meritev učinkov, identifikacija in vključitev podatkovnih baz ter ocena učinkov (za leta 1999, 2000 in 2001).
- Posebni del naloge je izdelava metodologije s sistemom kazalcev za spremljanje uresničevanja strategije in učinkovitosti turističnih razvojnih procesov, ki temeljijo na kriterijih mednarodne poslovne standardizacije, sistemu podjetniške poslovne standardizacije, sistemu poslovnega poročanja (ki ga morajo sprejeti vsi nosilci javnih projektov) in sistemu poslovnega obveščanja o pomembnih poslovnih usmeritvah. V skladu s Strategijo slovenskega turizma mora biti sistem kazalcev razčlenjen v osnovne skupine za spremljanje gospodarske uspešnosti turizma, učinkovitosti države, učinkovitosti lokalnih skupnosti, učinkovitosti managementa in učinkovitosti delovanja civilne družbe.

### 1.3.3.

- Vzpostaviti je potrebno sistem rednega spremljanja gibanja cen določenih proizvodov in storitev. Pri tem je potrebno izbrati ustrezno primerjalno osnovo za mednarodne primerjave nivoja ter razviti metodologijo primerjanja cenovnih razmerij (relativne cene). Preučiti možnost in smiselnost podrobne analize strukture cene in analize konkurenčnosti relevantnega trga kot podlag za oceno ekonomske upravičenosti ugotovljenih razlik v ravni in dinamiki cen.
- Posebna pozornost gre dvem skupinam cen: (i) tistim, ki jih neposredno ali posredno nadzoruje država, to je tako imenovane regulirane cene; (ii) tistim, ki so bile predmet nadzora, vendar so bile v zadnjem času liberalizirane.
- Izdelati celovit pregled nad cenami storitev in proizvodov na domačih in tujih trgih ter primerjavo gibanja teh cen z dejavniki konkurenčnosti, ki veljajo na teh trgih po liberalizaciji cen.
- Določiti bo potrebno popolno listo proizvodov in storitev, katerih cene se bodo spremljale (dopolniti naslednjo listo že liberaliziranih cen v Sloveniji: cene storitev tržnic, parkiranja in varovanja vozil, cene pogrebnih in dimnikarskih storitev, cene mestnega potniškega prometa, cena kruha iz pšenične moke, cena zemeljskega plina v distribuciji, cena homogeniziranega in pasteriziranega mleka, cena svežega svinjskega mesa, cena plinskega olja – diesel in ekstra lahkega kurilnega olja, cene premij za obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti osebnih vozil, cena sladkorja, cene osnovnih poštnih storitev prenosa pisem, cene osnovnih telefonskih storitev, cene osnovnih komunalnih storitev); pri določanju liste blaga, naj bi se upošteval poseben pomen določenega blaga za zagotovitev gospodarskega razvoja, za zagotovitev redne oskrbe potrošnikov, za krepitev konkurenčne sposobnosti domačega gospodarstva, uveljavljanje strožjih okoljevarstvenih in zdravstvenih zahtev pri proizvodnji in uporabi blaga, zagotavljanje rednega delovanja trga in možnosti za vključevanje novih ponudnikov, kupna moč potrošnikov, zlasti glede nujno potrebnega blaga in storitev, ki jih uporabljajo vsi potrošniki in glede katerih ti nimajo možnosti izbire dobavitelja ali izvajalca;
- V okviru projekta bi bilo potrebno proučiti tudi smiselnost dodatnih analiz (npr. pridobivanje podatkov o cenah neposredno od vzorca podjetij - morda s standardiziranim elektronskim obrazcem - in od izbranih držav EU, oblikovanje računalniško podrptega modela za spremljanje cen na Ministrstvu za gospodarstvo) ter razviti metodologijo za ugotavljanje morebitnih anomalij tudi pri gibanju cen, ki se oblikujejo prosto na trgu.
- S takšno primerjavo je mogoče spremljati napredek pri realnem prilagajanju, s stališča ekonomske politike pa seveda izoblikovati osnove za politiko cen in plač. To velja še posebej na tistih področjih, na katerih so cene pod neposredno kontrolo vlade, oz. na tistih področjih, na katerih so ukrepi vlade odločilni za njihovo politiko cen. Gre za naslednja področja: električna energija, naftni derivati, javne poštne in telekomunikacijske storitve, stanovanjske storitve in komunalne storitve. Glede politike plač pa je tu v prvi vrsti razmerje med menjalnim in nemenjalnim sektorjem.
- Ker baza podatkov z rezultati primerjav za obdobje 27 let že obstoji (prva primerjalna analiza je bila izdelana leta 1985), je mogoče izdelati tudi dolgoročneje ocene prilagajanja in tako napovedi glede pričakovanih ravni cen in plač.

### 1.3.4.

- Projekt ima dva vsebinska dela: pripravo analize delovanja sistema urejanja prostora ter pripravo programa ukrepov za izboljšanje delovanja tega sistema;
- Analiza delovanja sistema urejanja prostora bo temeljila na anketah, študijah in terenskih raziskavah delovanja sistema urejanja prostora po občinah in na državni ravni. Takšne naloge so že bile opravljene v preteklih nekaj letih in Ministrstvu za okolje in prostor priskrbele dovolj veliko in zanesljivo količino podatkov o stanju na področju urejanja prostora na občinski in državni ravni. Tema analize bo nadgraditev rezultatov teh nalog z analiziranjem zbranih podatkov s pripravo ustreznih ugotovitev in opredelitvijo vzrokov za današnje stanje na področju urejanja prostora;

- Program ukrepov za izboljšanje delovanja sistema urejanja prostora izhaja iz prvega dela projekta - to je predhodne analize sedanjega sistema in pomeni konkretne, zlasti organizacijske predloge za izboljšanje stanja na tem področju. Program ukrepov bo prilagojen novemu predlogu Zakona o urejanju prostora in Zakona o graditvi objektov, ki sta sedaj v drugem branju v Državnem zboru. Odgovoril bo na vprašanja, kako odpraviti napake sedanjega sistema ter kako čimbolj učinkovito aktivirati ukrepe urejanja prostora, ki jih določa predlog novega zakona o urejanju prostora. Namen tega dela projekta torej ni postavljati novega organizacijskega modela upravljanja s prostorom, temveč podati predloge, kako v okvirih sedanje institucionalne ureditve tega področja sistem urejanja prostora napraviti bolj učinkovit in racionalnejši.
- Projekt bo podal tudi predlog, kako čimbolj učinkovito organizirati opravljanje nalog v zvezi s sistemom zbirk podatkov za spremljanje stanja v prostoru ter v tej povezavi tudi predlog vsebinskih sklopov poročila o stanju na področju urejanja prostora (analiza stanja in trendov prostorskega razvoja ter predlogi za nadaljnji prostorski razvoj države).

Dodatne informacije zs teme v okviru težišča 1 lahko dobite na Uradu za Makroekonomske analize in razvoj ( mag. Ana MURN: 478-1089

## **Težišče 2**

### **2.1.1.**

#### Dejavniki skladnega regionalnega razvoja v predvideni pokrajinski ureditvi Slovenije.

- Z uvedbo pokrajin se bodo vzpostavila nova razmerja tudi na področju skladnega regionalnega razvoja. Nova razmerja terjajo tudi posebna proučitev tega vprašanja s stališča ustrezna organiziranosti in vzpostavitve instrumentov za skladnejši regionalni razvoj. Nova razmerja bodo terjala opredelitev tistih dejavnikov, ki zagotavljajo skladnejši regionalni razvoj Slovenije;

#### Financiranje in delovanje občin in pokrajin ter vzpostavitev modela finančne izravnave med občinami oziroma med občinami in pokrajino.

- Ustanovitev pokrajin terja tudi vzpostavitev novega modela financiranja občin in pokrajin. Da bi ugotovili, kako ti modeli delujejo in učinkujejo v praksi, bi morali že v začetku delovanja vzpostaviti instrumente spremljanja in ugotavljanja učinkovitosti finančnega modela. Zlasti bi bilo treba vzpostaviti kazalce, ki bodo izražali učinkovitost novega modela financiranja. Ta analiza bo služila za dograjevanje sistema finančne izravnave med pokrajinami in občinami;

#### Lokalne volitve in volitve v organe pokrajine.

- Pred uvedbo pokrajin bi bilo smiselno na osnovi temeljite analize lokalnih volitev opraviti spremembe, ki se bodo nanašala tako na lokalne volitve in pripraviti model volitev v organe pokrajin.

### **2.2.1.**

- Nova ureditev dednega prava bo del celotne kodifikacije civilnega prava RS. S tako kodifikacijo, ki je primerljiva z ureditvijo v drugih evropskih državah se bistveno povečuje zaupanje v slovenski pravni red in v celovito, pregledno in konsistentno ureditev premoženjskega oziroma zasebnega prava.

### **2.2.2.**

- V zvezi s pobudami in razmišljanji o spremembi koncepta kazenskega postopka je potrebno pridobiti podlago za dolgoročno spreminjanje Zakona o kazenskem postopku. Zato je potrebna tudi analiza delovanja določil veljavnega kazenskega postopka v konkretnih primerih.

### **2.3.1.**

- projekt naj bi vsebinsko pokrival tako odnos civilna družba - izvršilna oblast, civilna družba - zakonodajna oblast in v tem okviru tudi problematiko poslanskih vprašanj kot enega od načinov interakcije med predstavniki zakonodajne oblasti in civilno družbo.

Projekt naj bi dal odgovore na vprašanje, kako posamezne interesne skupine, nevladne in druge organizacije uveljavljajo interese skozi različne kanale - preko ministrstev, preko delovnih teles Državnega zbora, preko poslanskih skupin, preko instituta peticij in na druge načine. Vključil bi lahko tudi problematiko komuniciranja med Vlado RS in državljani v tistem delu, ki se tiče procesov oblikovanja politik, ne pa področja odnosov z javnostmi v smislu informativno-izobraževalne funkcije. Projekt naj bi hkrati proučil vprašanje oblikovanja in pristojnosti drugega doma parlamenta.

- projekt naj bi se začel izvajati letos, zaključil pa v letu 2003 oz. najkasneje sredi leta 2004.

### 2.3.2.

- ugotoviti, kakšen vpliv imajo drugi domovi parlamentov na razvoj demokracije, razmerja do prvih domov, njihov vpliv na zakonodajni postopek in sprejete odločitve.

### 2.4.1.

Dodatne informacije za prijave pod temo 2.4.1. lahko dobite na Uradu Vlade RS za informiranje, (Branko Vidrih; tel.: 478-2632)

## **Težišče 3**

### 3.1.1.

#### Slovenska identiteta in združujoča se Evropa

- analiza odnosa do protestantizma v slovenski zgodovini (posebej v šolskih učbenikih),
- analiza protestantizma kot sestavine slovenske identitete,
- analiza protestantizma kot eno od (versko-kulturnih) vezi z združujočo se Evropo (posebej srednjo, severno in zahodno).

#### Proučevanje možnosti novih pristopov in analiza dilem pri uvajanju nejezikovnih vsebin v jezikovni pouk v srednjih šolah v Sloveniji

- izdelava strokovnih podlag za uvajanje nejezikovnih vsebin v jezikovni pouk v srednjih šolah v Sloveniji
- proučitev možnosti in strategij uvajanja nejezikovnih vsebin v jezikovni pouk v srednjih šolah v Sloveniji,
- proučitev načinov in oblik izvajanja učnih ciljev pri predmetih, ki bi se poučevali tudi v tujem jeziku,
- oblikovanje možnih modelov za uvajanje nejezikovnih vsebin v jezikovni pouk v srednjih šolah v Sloveniji.

#### Vloga šolskega svetovalnega dela v sodobni šoli

- analiza stanja in proučitev novih možnosti za uresničevanje interdisciplinarnega (timskega) pristopa pri delu šolske svetovalne službe
- analiza stanja, proučitev glavnih ovir, pogojev in možnosti za kvalitetno in učinkovito sodelovanje med šolsko svetovalno službo in učitelji
- analiza stanja, proučitev glavnih ovir, pogojev in možnosti za povečanje dostopnosti šolske svetovalne službe učencem in njihovim staršem
- izdelava strokovnih podlag za uresničevanje svetovalnega odnosa kot temeljnega strokovnega pristopa šolske svetovalne službe

#### Primerjalna analiza posebnih organizacijskih oblik v vzgoji in izobraževanju.

- Analiza organizacijskega modela športnih oddelkov v osnovni šoli in gimnazijah ter organizacijskih rešitev za druge dijake – športnike glede na Pravilnik o prilagajanju šolskih obveznosti
- Ugotavljanje kasnejše študijske in športne uspešnosti dijakov športnikov, ki so obiskovali športne oddelke v gimnazijah

- priprava novih modelov usklajevanja učne oz. študijske in športne poti perspektivnih in vrhunskih športnikov (pravilnik o prilagajanju študijskih obveznosti študentov športnikov, študij na daljavo)
- priprava strokovnih podlag za model športne vzgoje kot maturitetnega predmeta

### **3.1.2.**

#### Vloga nacionalnih sistemov kvalifikacij pri spodbujanju vseživljenjskega učenja

- proučiti kako kvalifikacijski sistemi v različnih državah vplivajo na vzorce in kakovost vseživljenjskega učenja,
- ugotoviti, kakšne ukrepe so sprejele različne države glede kvalifikacijskih sistemov, da bi spodbudile vseživljenjsko učenje,
- ovrednotiti izkušnje drugih držav z vidika njihove uporabnosti za spodbujanje vseživljenjskega učenja v Sloveniji.

#### Razvoj bralne pismenosti

- proučitev dejavnikov, ki vplivajo na razvoj bralne pismenosti v vrtcu in šoli,
- analiza pogojev in možnosti za razvoj bralne pismenosti,
- izdelava strokovnih podlag za uspešnejše vključevanje strategije bralne pismenosti v kurikulum.

#### Razvoj pismenosti odraslih v Sloveniji

- izdelava predlogov nacionalnih strategij za zviševanje ravni pismenosti,
- opredelitev temeljnih spretnosti in veščin funkcionalne pismenosti,
- oblikovanje programskih rešitev za usposabljanje v temeljnih spretnostih in veščinah.

#### Didaktični vidiki uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije – IKT (poučevanje in učenje):

- splošna didaktika uporabe IKT pri poučevanju in učenju: definiranje oblik, metod, pristopov, modelov poučevanja in učenja ob IKT ter njihova uporabna vrednost in usklajenost s cilji kurikularne prenove, spremenjena vloga učitelja in učenca
- poučevanje in učenje ob IKT na posameznih strokovnih področjih

**(dodatne informacije : Borut Čampelj; tel.: 300-5142)**

#### Evalvacija uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju

- stanje na vzgojno-izobraževalnih zavodih na področju uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije (uporaba pri poučevanju in učenju na posameznih področjih, uporaba interneta, merjenje indikatorjev, kot jih merijo tudi ostale države...)

**(dodatne informacije : Borut Čampelj; tel.: 300-5142)**

#### Modeli informatizacije vrtcev, šol in zavodov

- informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT) na VIZ: evidentiranje tehnologije (strojna in programska oprema, povezovanje v omrežja, internet), preizkušanje in vrednotenje tehnologije, možnosti uporabe IKT (tudi prednosti in slabosti) pri poučevanju in učenju, upoštevanje domačih in mednarodnih standardov, priporočila šolam
- dejavnosti kadrov na VIZ
- organizacija informatizacije VIZ

**(dodatne informacije : Borut Čampelj; tel.: 300-5142)**

#### Poučevanje in učenje na daljavo

- priprava koncepta poučevanja in učenja na daljavo na podlagi dosedanjih izkušenj in rezultatov na področju vzgoje in izobraževanja, kar zajema:
- didaktični standardi poučevanja in učenja na daljavo (metodologija; odprti sistem, zaprti sistem - spremljanje učečega)
- tehnični standardi poučevanja in učenja na daljavo (tudi možnosti za izvajanje v Sloveniji)
- potrebne organizacijske dejavnosti za izvedbo poučevanja in učenja na daljavo
- prioriteta ciljnih skupin glede na sredstva in potrebe: učitelji, učenci in ostali - vseživljenjsko učenje
- priprava in izvedba poučevanja na daljavo za učitelje/vzgojitelje za vsaj 15 strokovnih področij

**(dodatne informacije : Borut Čampelj; tel.: 300-5142)**

### Organizacija visokega šolstva in konkurenčnost Slovenije

- Hierarhična organizacija in konkurenčnost Slovenije (primer visokega šolstva)

#### **3.1.3.**

##### Mednarodno primerljivi kazalci spremljanja razvoja vzgoje in izobraževanja

- proučitev kazalcev razvoja vzgoje in izobraževanja, ki jih uporabljajo različne mednarodne organizacije, zveze ipd.,
- analiza stanja oz. zbiranja podatkov, s katerimi se opredeljuje razvoj vzgoje in izobraževanja pri nas,
- izdelava predloga nabora mednarodno primerljivih kazalcev spremljanja razvoja,
- izdelava strokovnih podlag za oblikovanje sistema stalnega spremljanja razvojnih kazalcev.

##### Pregled modelov evalvacije vzgojno-izobraževalnega programa

- izdelava pregleda modelov in načinov evalvacije programov v državah z razvitim šolskim sistemom,
- izdelava možnih modelov evalvacije pri nas (za sistem v celoti, za posamezne ravni sistema),
- izdelava strokovnih podlag za pripravo kriterije in standardov evalvacije,
- opredelitev elementov načrta evalvacije (s poskusom /brez poskusa).

#### **3.1.4.**

##### Oblikovanje strategij za uspešno vključevanje romskih otrok v vzgojo in izobraževanje

- proučitev različnih strategij primernih za vključevanje romskih otrok v sistem vzgoje in izobraževanja,
- izdelava strokovnih podlag za uspešnejše vključevanje romskih otrok v sistem vzgoje in izobraževanja,
- oblikovanje možnih modelov vključevanja romskih otrok.

##### Razvoj specialnih didaktik na področju vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami

- izdelava analize specialnih didaktik na področju vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami
- proučitev razvojnih strategij in možnosti uvajanja sodobnih konceptov/ doktrin v slovenske šole
- izdelava strokovnih podlag za uvajanje sodobnih didaktičnih pristopov (npr. uporabe računalnika za slepe in slabovidne itd.)

##### Otroci s posebnimi potrebami: koncept inkluzivne šole

- konceptualna analiza premika od integracije k inkluziji otrok s posebnimi potrebami ter opredelitev temeljnih načel inkluzivne šole,
- proučitev in analiza rezultatov mednarodno-primerjalnih raziskav o implementaciji koncepta inkluzije v primerljivih državah,
- analiza ovir, opredelitev pogojev ter kratkoročne in dolgoročne strategije za kontinuirano in povezano uresničevanje koncepta inkluzije (temeljnih načel inkluzivne šole) na vseh ravneh vzgojno-izobraževalnega sistema pri nas,
- primerjalna analiza različnih praks usmerjanja otrok s posebnimi potrebami z vidika koncepta o inkluzivni šoli,
- izdelava strokovnih podlag za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami z vidika možnosti za čim večje uresničevanje temeljnih načel inkluzivne šole

Dodatne informacije za prijave pod temo 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3 in 3.1.4. lahko dobite na Ministrstvu za šolstvo in šport (ga. Nada Požar tel.: 252-8196)

### 3.2.1.

- Z različnih strokovnih stališč analizirati najpogostejše tipe družinskih patologij, kot so npr. alkoholizem, spolne zlorabe in nasilje nad starejšimi člani družine. Obenem gre za analizo kakovosti in načina življenja v družinah, kjer so posamezni družinski člani s kroničnimi mentalnimi boleznimi in invalidni družinski člani (tudi npr. slepi, gluhi).
- analizati razširjenosti različnih vzorcev avtoagresivnosti (samomorilnost) in heteroagresivnosti (usmerjene na predmete in soljudi) v družinah,
- opredeliti vplive, bremena in stališča različnih oblik nasilnega vedenja na kvaliteto življenja in funkcioniranje družin,
- povezava nasilnega vedenja z kazalci telesnega in duševnega zdravja ter socioekonomskim statusom,
- evalvacija vključenosti in učinkovitosti zdravstvenih ter socialnih služb pri preprečevanju nasilnega vedenja v družinah,
- analiza servisov (v smislu lokalnih, regionalnih in nacionalnih mrež), ki nudijo kakršno koli pomoč družinam z zgoraj navedeno problematiko in predlogi za izboljšanje delovanja služb, povečanja občutljivosti za nasilno vedenje in predlogi za morebitne kampanje za preprečevanje nasilnega vedenja.

### 3.2.2.

- Deficitarnost raziskovanja istospolno usmerjenih je v slovenskem znanstvenem prostoru izrazita. Lezbijke in geji so sicer vključeni v družinske odnose kot sinovi in hčere, kot partnerji, starši, sorodniki, tako da je raziskovalno polje zelo široko. Poudarek predmetne raziskave je lahko na družinskih in socialnih kontekstih, v katerih istospolno usmerjeni živijo, ne zgolj na posameznikih (kot npr. lezbične matere, psihološki razvoj in socialna prilagoditev otrok istospolno usmerjenih staršev).

### 3.2.3.

- Veljavni Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidov iz leta 1976 ne ustreza spremenjenim pogojem na tem področju. Zato je med predlogi zakonov, ki jih pripravlja MDDSZ, eden najpomembnejših predlog novega Zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Za kakovostno izdelavo predloga zakona je potrebna strokovna ugotovitev stanja na tem področju pri nas in v tujini in analiza učinkovitosti obstoječih rešitev.

Podrobnejši cilji so:

- zagotoviti kakovostno srednješolsko in visokošolsko izobraževanje invalidov, prilagojeno novim možnostim izobraževanja in zaposlovanja,
- zagotoviti kakovostno rehabilitacijo – izobraževanje in usposabljanje invalidov (ob zagotovljenem socialnem varstvu) in vključevanje v zaposlitev,
- ugotoviti, za katere poklice in kako se izobražujejo invalidi v tujini, kam in kako se vključujejo v zaposlitev ter možnosti za podobne rešitve pri nas.

### 3.2.4.

- Naloga naj bi odgovorila na vprašanja analize možnih ukrepov, preučila obseg pojava, analizirala njihove izdatke in prejeme, vključujoč primerjavo s svetovnimi trendi. Področje je neraziskano, podatkov o obsegu pojava v RS ni, opazen pa je trend naraščanja brezdomstva in spreminjanje tega pojava v povsem iriverzibilen pojav, ki ga ni mogoče odpraviti v sistemu socialnega varstva.

### 3.2.5.

- V RS ni longitudinalne študije o dejanskih učinkih institucij na obravnavo kriminalitete med mladostniki. Posledično tudi ni strategij in ukrepov na nacionalni ravni. Raziskava naj bi izločila ključne dejavnike pri zmanjševanju kriminalitete na institucionalni ravni in dolgoročen vidik vpliva institucij in aktivnosti na stopnjo in različne vrste kriminalitete.



**Dodatne informacije za prijave pod temami 3.2.1. do 3.2.5. lahko dobite na Ministrstvu za delo družino in socialne zadeve (ga. Lea Javornik Novak tel.: 478-3341)**

### **3.3. Zdravje in razvoj**

#### **3.3.1.**

#### **3.3.2.**

**Dodatne informacije za prijave pod temami 3.3.1. do 3.3.2. lahko dobite na Ministrstvu za zdravje (ga. Mojca Gruntar Činč; tel.: 478-6065)**

#### **3.4.1.**

- Izhodišče predstavlja Nacionalni stanovanjski program (UrL. RS šz. 43/00) in v predlogu stanovanjskega zakona RS. Dogajanje na področju cen stanovanj zahteva med drugim tudi primerjalno analizo cen stanovanj v državi in v tujini posebej upoštevajoč dejstvo, da se bo država čez nekaj let soočila z odprtjem trga stanovanjskih nepremičnin .
- Cilj oz. namen raziskave je pridobitev relevantnih primerjalnih podatkov, ki lahko zagotovijo nabor vseh pomembnih elementov, ki vplivajo na ceno stanovanj in stavbnih zemljišč ter njihove opremljenosti, posledično pa tudi nabor ukrepov, ki jih je potrebno v državi sprejeti, da bi lahko govorili vsaj postopoma o normalizaciji cen stanovanjskih graditve; primerjava cen stanovanj in zemljišč bo morala prikazati tudi odstotek obremenitve povprečne plače doma in v tujini ter odraziti vpliv cene zemljišča in stanovanja glede na lokacijo (večja mestna središča v primerjavi z ruralnim območjem)
- Naloga naj bi trajala približno 12 mesecev oz. naj bi bila zaključena v mesecu oktobru 2003.

#### **3.4.2.**

- Prenova obstoječega stanovanjskega fonda mora postati eden od elementov aktivne stanovanjske politike. Poleg siceršnjega zagotavljanja stanovanj z novogradnjo mora pomembnejši delež v strukturi naložb v stanovanjsko področje predstavljati tudi prenova stanovanjskega fonda. Še posebno je zagotavljati in izpolnjevati bistvene tehnične zahteve tudi v starih stanovanjih in stanovanjskih hišah ter zagotoviti varovanje kulturne dediščine, kadar gre za prenovo starih mestnih jeder. S prenovo se poveča toplotna učinkovitost stavbe, zmanjšajo se stroški ogrevanja, predvsem pa se poveča sama vrednost stavbne in stanovanj v stavbi. Zlasti prenova starih mestnih jeder mora stremeti k varovanju kulturne identitete slovenskih krajin in naselij, ima pa tudi pomembno gospodarsko vlogo. Poleg socialnih, zdravstvenih in drugih pozitivnih vplivov, lahko prenova kot del stanovanjske gradnje prispeva tudi k spodbujanju rasti mnogih gospodarskih panog. Praksa kaže, da je potrebno za redno investicijsko vzdrževanje in prenovo stanovanj in stanovanjskih zgradb še posebej spodbujati in izostriti finančne in pravne inštrumente, ki bodo omogočali pravočasno prenovo, izpolniti pa je potrebno subsidiarno vlogo občin in države, če lastniki objektov, ki jih je potrebno renovirati, ne ravnajo kot dobri gospodarji.
- Raziskava naj bi bila zaključena v približno 8 mesecih oz. do konca julija 2003.

**Dodatne informacije za prijave pod temami 3.4.1. do 3.4.2. lahko dobite na Ministrstvu za okolje in prostor (ga. Nevenka Kanduč tel.: 478-7133)**

## **Težišče 4**

### **4.1.1.**

- Z regionalizacijo javnega prometa, ki naj bi bila uspešno izvedena v skorajšnji prihodnosti, bo država Slovenija regijam, urbanim področjem in občinam zaupala nalogo krepitev javnega prometa v okviru ustrezne prometne politike, urbanističnega razvoja in urejanja prostora. Ob izrazitem poudarku po potrebi povečanja javnega prometa je potrebno določiti primerna območja za koncesijsko izvajanje javnega potniškega prometa in kombiniranega prometa. Identificirati je treba "tipične vzorce v razvoju urbanih področij" in oblikovati smernice in ukrepe ustrezne urbane politike. Potrebno je oblikovati nabor ukrepov in instrumentov za saniranje posledic razpršene gradnje, preprečevanje nadaljnje suburbanizacije, zmanjševanja negativnih vplivov na okolje, socialno zgradbo in gospodarski razvoj urbanih področij v povezavi z razvojem uravnoteženega prometnega sistema.
- Raziskava naj bi bila zaključena v približno 12 mesecih oz. do konca oktobra 2003.

### **4.1.2.**

- Določiti je potrebno strategijo dolgoročnega razvoja intermodalnih vozlišč - terminalov za potniški in tovorni promet, ki funkcionalno in logistično združujejo različne vrste (cestni, železniški, zračni, pomorski) in vsebine (potniški, tovorni) prometa. Določiti je treba kazalce in kriterije za opredeljevanje intermodalnih vozlišč v Sloveniji glede na transnacionalno, nacionalno in regionalno vlogo v prostoru.
- Raziskava naj bi bila zaključena v približno 12 mesecih oz. do konca oktobra 2003.

## **Težišče 5**

### **5.1.1.**

#### **Slovenija v okviru evropskih (makro) regij**

- Identifikacija interesov Slovenije v regionalnem prostorskem konceptu EU, analiza dosedanjih povezav, predlog možnih povezav, analiza posrednih in neposrednih vplivov (postavitev metodologije), opredelitev primerjalnih prednosti, skupnih ciljev in načinov za doseg skupnih ciljev.
- Trajanje: oktober 2003

#### **Razvoj urbanih območij**

- Identifikacija trendov razvoja urbanih območij v slovenskem prostoru in oblikovanje smernic in ukrepov urbane politike. Empirična analiza razvoja poselitve s predlogi zemljiške in stanovanjske politike za zmanjšanje negativnih trendov razpršene poselitve na okolje in kakovost bivanja. Določitev meril in kazalcev za spremljanje stanja v urbanih območjih. Ugotovitev stroškov in koristi posameznih oblik poselitvenih vzorcev. Opredelitev prostorskih pravil za podrobnejše načrtovanje. Oblikovanje nabora ukrepov in instrumentov potrebnih za usmerjanje razvoja poselitve (razpršene gradnje, praznjenje mestnih jeder, organizacija osebnega in javnega motoriziranega prometa itd) in predlog instrumentov za uravnavanje socialne strukture in gospodarskega razvoja urbanih območij.
- Trajanje: oktober 2004

#### **Prostorski razvoj podeželskih območij**

- Pričakovane spremembe podeželja zaradi pridružitve EU, novih razvojnih pritiskov in posledična preobrazba podeželskega prostora (poselitvenih območij, kulturne krajine) in prestrukturiranje kmetijskega prostora. Analiza gospodarskih, prostorsko-ekoloških, družbeno-socialnih pomenov podeželja. Določitev meril in kazalcev za spremljanje stanja v podeželskih območjih. Ugotovitev stroškov in koristi posameznih oblik preobrazbe podeželja. Opredelitev prostorskih pravil za podrobnejše

načrtovanje. Predlogi strategije razvoja, ki zagotavlja kontinuiteto podeželja z vidika njegovega pomena za vzdrževanje nacionalne identitete.

- Trajanje: oktober 2003

#### Urbana prenova naselij

- Urbane prenove ne opredeljuje samo prenova fizičnih struktur naselja ampak so za uspešno prenovu potrebni tudi ukrepi socialne in gospodarske politike. Cilj prenove je izboljšati bivalno kakovost mest in naselij in oživiti njihov gospodarski potencial. Ob tem je treba oblikovati tudi jasna izhodišča za obravnavo odprtih, zelenih prostorov mest in naselij. Namen naloge je opredelitev osnovnih elementov potrebnih za uspešno urbano prenovu naselij, analiza dobrih primerov (domačih in tujih), analiza možnosti njihove širše aplikacije v slovenskem prostoru, analiza instrumentov (tujih in domačih), določitev meril in kazalcev za spremljanje prenove, ugotovitev stroškov in koristi posameznih oblik prenove. Opredelitev prostorskih pravil za podrobnejše načrtovanje prenov in predlog in možnosti oblikovanja novih oz. dopolnitev obstoječih instrumentov.
- Trajanje: oktober. 2003

#### Načrtovanje prostorskega razvoja v območju ohranjanja naravne in kulturne dediščine

- Opredelitev izhodišč in usmeritev za uravnotežen razvoj območij ohranjanja narave in kulturne dediščine skozi proces integralnega prostorskega načrtovanja.. Identifikacija neusklajenosti med področnimi zakoni, ki obravnavajo področje razvojnega načrtovanja, urejanja prostora in ohranjanja narave in kulturne dediščine, ter zagotoviti v procesu integralnega načrtovanja primerno vključenost posameznih področij v prostorsko urejanje (npr. načini vključevanja smernic, obveznih izhodišč, obveznih sestavin sektorskih vsebin v prostorsko načrtovanje oziroma uveljavljanje nove generacije strokovnih podlag za vključevanje posameznih področij) in s tem doseči sinergijo sektorskih in prostorskih dokumentov v območjih ohranjanja narave in kulturne dediščine. Določitev meril in kazalcev za spremljanje stanja v območjih ohranjanja narave in kulturne dediščine. Ugotovitev stroškov in koristi posameznih oblik razvoja v območjih ohranjanja naravne in kulturne dediščine. Opredelitev temeljnih prostorskih pravil za podrobnejše načrtovanje organizacije dejavnosti in namenske rabe v območjih ohranjanja naravne in kulturne. Opredelitev ustreznih varstvenih in prostorskih instrumentov za uresničevanje načrtovanih usmeritev v območjih ohranjanja narave in kulturne dediščine
- Trajanje: oktober 2003

### **5.1.2.**

#### Opredelitev sistema instrumentov urejanja prostora

- Vlada RS je sprejela decembra 2001 Politiko urejanja prostora R Slovenije. Ključno je opredeliti načine uresničevanja Politike urejanja prostora Slovenije. Uresničevanje ciljev prostorske politike je možno le ob uskladitvi ciljev prostorske politike z ostalimi politikami. V ta namen je treba primerjati cilje in ključna določila drugih razvojnih in sektorskih politik (strategij, nacionalnih programov) Ugotoviti je treba morebitne sinergije in izključevanja. Zato je treba analizirati politike in opredeliti posamezne politike, ki vplivajo na usmerjanje prostorskega razvoja oziroma na izvajanje prostorske politike. Določiti je treba tudi prostorske učinke posameznih politik. Preučiti je potrebno instrumente posameznih politik in opredeliti tiste, ki omogočajo doseganje zastavljenih ciljev prostorske politike. Ob tem je treba kot del sistema ukrepov za izvajanje urejanja prostora izpostaviti tudi dostopnost prostorskih podatkov, urejen sistem kazalcev spremljanja stanja, poznavanje ekonomskih in drugih mehanizmov, ki lahko bistveno pripomorejo k učinkovitemu uveljavljanju politike urejanja prostora.
- Trajanje: oktober 2003

#### Raba prostora po dejavnostih

- Eden ključnih metodoloških problemov pri povezovanju gospodarskih in prostorskih strategij je to, da gospodarske dejavnosti načrtujejo razvoj, ob tem pa se velikokrat ne razmišlja o umestitvi tega razvoja v prostor. Zato je treba glede na klasifikacijo dejavnosti opredeliti rabo zemljišč ,potrebne površine zemljišč, potrebno

infrastrukturo itd. Na ta način bi bilo možno vzpostaviti eksplicitno zvezo med razvojem dejavnosti in potrebam po prostoru.

- Trajanje: oktober 2003

#### Študija ranljivosti prostora

- Pri prostorskem načrtovanju je treba z obravnavo in soočanjem različnih potreb in interesov razvoja v prostoru zagotoviti usklajenost gospodarskih, družbenih in okoljskih vidikov ter ustvarjati pogoje za vzdržen prostorski razvoj. Ugotoviti je treba vplive strateških odločitev (strategij, programov, velikih posegov) v prostoru na družbeno in gospodarsko okolje ter njihov vpliv na poselitvene, krajinske strukture in okolje. Opredeliti metodologijo za izdelavo celovite presoje vplivov na prostor. Zagotoviti celovit pristop k načrtovanju strateških odločitev v prostoru..
- Trajanje: oktober 2003

#### Vrednote prostora in okolja

- Sociološka interpretacija zaznavanja trendov prostorskega razvoja, aktualne prostorsko-okoljske problematike in opredeljevanje do vrednot prostora s strani slovenskega prebivalstva je ena od izhodišč za učinkovito načrtovanje in izvajanje prostorskega razvoja. Treba je oblikovati metodološko zasnovan vprašalnik, ki bi na podlagi interpretacije rezultatov izražal stališča, percepcijo, mnenja prebivalstva RS o prostorskih in okoljskih vprašanjih in vrednotah.
- Trajanje: oktober 2003

#### Lokacijski dejavniki za razvoj naselij

- V tržnem gospodarstvu je bivalna funkcija ljudi podrejena racionalni prostorski alokaciji dela. Mobilnost ljudi in dostopnost stanovanj sta nujna predpogoja za sinergijo bivanja in dela. Zemljiška in stanovanjska politika in ponudba raznolikih tipov stanovanj ne sledita potrebam tega razvoja. Determinanta vseh opisanih procesov so razpoložljive zaloge stavbnih zemljišč in opredelitev ukrepov, s katerimi lahko povečamo ponudbo stavbnih zemljišč, fond razpoložljivih stanovanj kot tudi lastnina prostora tako javna kot zasebna. Z ustrezno analizo javnih in zasebnih zemljišč ter gibanja na trgih stavbnih in drugih zemljišč bi lahko oblikovali ustrezne ukrepe za izboljšanje ponudbe le teh.
- Trajanje: oktober 2003

#### Krajina kot pomemben razvojni dejavnik

- Osnovni cilj je raziskati razmerje med razvojem in spremembami kulturne krajine. Analizirati je treba gospodarski, prostorsko-ekološki, družbeno-socialni pomen kulturne krajine. Določiti merila in kazalce za spremljanje stanja kulturnih krajin. Ugotovitev stroškov in koristi posameznih oblik ohranjanja in razvoja kulturnih krajin. Opredelitev prostorskih pravil za podrobnejše načrtovanje ohranjanja in razvoja kulturnih krajin. Predvsem je treba oceniti vpliv različnih politik na kulturne krajine, podati zeleno stanje kulturnih krajin v Sloveniji in oblikovati predloge za prilagoditev posameznih politik z vidika doseganja zelenega stanja kulturnih krajin.
- Trajanje: oktober 2003

### **5.1.3.**

#### Analiza trga stavbnih zemljišč in razpoložljivih zalog stavbnih zemljišč

- Cilj raziskave je pridobiti natančen vpogled v gibanja na trgih stavbnih zemljišč, ki je osnova za postavitev diagnoze in oblikovanja ustreznih ukrepov. Med njimi tudi ukrepov, s katerimi lahko povečamo ponudbo stavbnih zemljišč za potrebe neprofitne stanovanjske gradnje.

#### Vloga ponudbe stavbnih zemljišč pri pridobivanju neposrednih tujih naložb

- Cilj raziskave je ugotoviti ukrepe zemljiške politike konkurenčnih držav, s katerimi vplivajo na pridobivanje neposrednih tujih naložb in predložiti predlog ukrepov za Slovenijo.

#### Mednarodna primerjalna analiza sistema zemljiške politike v državah članicah EU

- Cilj raziskave je v prvi fazi zbrati gradiva o sistemih in institucijah zemljiške politike in vzpostaviti neposredne stike z nosilci zemljiške politike v navedenih državah.

### Mednarodna primerjalna analiza cen stavbnih zemljišč

- Cilj raziskave je ugotoviti odstopanja v cenah stavbnih zemljišč med Slovenijo in razvojno konkurenčnimi državami regij EU

#### **5.1.4.**

### Tridimenzionalne upodobitve topografskih podatkov kot osnova za potrebe prostorskega planiranja

- Topografski podatki so osnova za prostorski prikaz najrazličnejših drugih tematik. Današnja tehnologija omogoča kakovostne upodobitve, kjer smer pogleda na sceno ni vedno navpična in kjer se lahko med pregledovanjem scene pogleda tudi poljubno spreminja. Osnova za pripravo ustreznih upodobitev so ustrezni topografski podatki ter načela oblikovanja tovrstnih upodobitev. Mnogi topografski podatki v Sloveniji vsebujejo že tudi višino kot tretjo dimenzijo. Tudi dvodimenzionalne podatke je mogoče postaviti na DMR in jim s tem posredno določiti tudi višino. S tridimenzionalnimi prikazi lahko pripomoremo k izboljšanju percepcije in analize prostorske problematike.
- Vsebina raziskovalne naloge bo obsegala proučitev možnosti uporabe obstoječih podatkov in njihovo oblikovanje. Nato bo preverila zahteve in zakonitosti oblikovanja takšnih upodobitev, ki bodo primerne za uporabo v prostorskem planiranju na različnih nivojih, s poudarkom na državnem in regionalnem nivoju za potrebe strateškega planiranja.
- Trajanje: oktober 2004

### Uporaba visokoresolucijskih podob v prostorskem planiranju, topografiji, dejanski rabi prostora in pokrovnosti tal

- Interpretacija in iz vrednotenje visokoresolucijskih satelitskih posnetkov lahko pomagata rešiti problematiko določanja dejanske rabe prostora in pokrovnosti tal, vzdrževalnih del pri topografskih bazah ter kartah in nekaterih postopkov v prostorskem planiranju. Uporabniki naloge so tako lahko kmetijci, gozdarji, urbanistični in prostorski planerji, kartografi, idr.. V raziskavi bodo preizkušene obetavne metode daljinskega zaznavanja, ki lahko zaradi naraščajoče natančnosti v določeni meri optimalno nadomestijo nekatere terestrične in aerofotogrametrične tehnike, pokrivajo pa tudi večja prostorska območja. Naloga bo usmerjena predvsem v analizo možnosti interpretacije podob v pankromatski in multispektralni obliki za omenjene namene.
- Trajanje: oktober 2004

### Razvoj sistema kontrole državnih prostorskih podatkov

- Geodetska služba je v zadnjem desetletju vzpostavila številne geokodirane baze podatkov ter hkrati razvila mrežo izvajalcev ter uporabnikov. Po uspešnem zajemu podatkov je potrebno poskrbeti za vzdrževanje in kontolo kakovosti, kar je logično nadaljevanje informatizacije. Kontrola kakovosti naj bi bila urejena sistemsko ter naj bi zagotavljala standardizirane izdelke predpisane optimalne natančnosti. Brez tega ni realnih izgledov za konkurenčnost geodetskih podatkov in njihovo tržno zanimivost kot tudi uporabnost za različne aplikacije.
- Zaradi masovne proizvodnje prostorskih podatkov, ki jih zagotavlja državna geodetska služba, in velikega števila različnih izvajalcev je nujno potrebna kontrola proizvodov pred dokončnim prevzemom podatkov v podatkovne baze. Kontrola podatkov v posamičnih projektih se že izvaja, vendar le-ta ni metodološko, vsebinsko in tehnološko usklajena. Cilj naloge je izdelava celovitega sistema kontrole podatkov državnih prostorskih podatkov z namenom pridobitve dejanske (in ne le deklarativne) ocene kvalitete prostorskih podatkov. Kontrola in ocena kakovosti izdelkov se vedno izvaja glede na nek referenčni model; to so bodisi obstoječi mednarodni ali nacionalni standardi in/ali tehnične specifikacije posameznega projekta. Tudi to področje je le deloma urejeno, zato bi v nalogi izdelali pregled stanja na področju novih uveljavljenih mednarodnih/nacionalnih standardov na področju geomatike kot tudi pregled tehničnih standardov za posamezna področja s kritično oceno pomanjkljivosti oz. s predlogom potrebnih dopolnitev.

- Trajanje: oktober 2003

#### Postopki izboljšave podatkov zemljiškega katastra

- *Pozicijska natančnost meja parcel v digitalnih katastrskih načrtih na območjih grafične izmere je pogosto neprimerna za uporabo kot informativni ali informacijski sloj v kombinaciji z drugimi podatki. Slovenija si zelo težko privošči sanacijo pozicijske natančnosti zemljiškega katastra s terensko izmero na teh območjih, saj je to zelo drag in zamuden postopek. Zato je potrebno najti cenejše, vendar strokovno sprejemljive metode, s katerimi se pozicijska natančnost grafičnega dela zemljiškega katastra izboljša v okviru digitalnih katastrskih načrtov.*
- *V nalogi bodo opredeljeni kriteriji strokovne sprejemljivosti tako dobljenih podatkov glede navrsto uporabnikov, opredeljeni bodo različni načini razpačevanj od čisto matematičnih, do takih, ki vključujejo posamezne terenske domeritev.*
- Trajanje: oktober 2004

**Dodatne informacije za prijave pod temami 5.1.1. do 5.1.4. lahko dobite na Ministrstvu za okolje in prostor (ga. Jelena Hladnik; tel.: 478-7046)**

#### **5.2.1.**

- *Projekt 'KURA': Operacionalizacija vzdrževanja in uporabe sheme indikatorjev za spremljanje uravnovešenosti ekonomskega razvoja po okoljski, socialni in gospodarski plati (določitev metode standardizacije in priprava za rutinsko standardizacijo inputov). Primerjalna analiza rezultatov vodilnih metodologij za ocenjevanje razvojne trajnosti (ESI, WEF/EPI, Svetovna Banka/IPV, Seljak/KURA itd) za proučevanje odvisnosti gospodarske rasti od razvrednotenja okolja;*
- *Projekt 'Vzorec': Identifikacija in spremljanje spreminjanja vzorca gospodarske rasti s stališča trajnosti: identifikacija virov rasti BDP - mehki, trdi razvojni dejavniki (po SGRS); struktura gospodarstva glede na delež umazanih industrij, delež velikih in neposrednih porabnikov elektirke (po metodi Svetovne banke); factorska (produktna) struktura blagovnega izvoza (po metodi Svetovne banke); factorska struktura javnofinančnih virov (po wuppertalski metodi); energetska intenzivnost –s poudarkom na predelovalnih dejavnosti in prometu.*

#### **5.2.2.**

##### **Biotska pestrost kot vir ekonomskega razvoja**

- *Sintezna identifikacija in ovrednotenje slovenskih priložnosti in izzivov za ekonomsko izrabo biotske pestrosti na podlagi strategije biotske pestrosti in drugih sektorskih opredelitev na področju varstva okolja in narave, usmeritev prostorskega razvoja, Strategije gospodarskega razvoja Slovenije do leta 2006, Državnega razvojnega programa in Strategije regionalnega razvoja Slovenije;*
- *Opredeliti in ovrednotiti infrastrukturne sisteme in pogoje za ekonomsko izrabo biotske pestrosti in situ: upravljanje naravnih parkov, obstoječa ekonomska dejavnost, infrastrukturni biotopi (travniki, gozdi, mokrišča), inventarizirana naravna in kulturna dediščina itd.*
- *Identificirati razpoložljivi inštrumentarij ekonomskega spodbujanja aktivnosti v območjih koncentrirane biotske pestrosti, predvsem človeških virov.*
- *Skica predloga paketa ukrepov na izbranem konkretnem testnem primeru (dimenzije paketnega pristopa: glede na različne dejavnosti, produkte in inštrumente).*

#### Seznam vrst in razširjenost makromicet v Sloveniji z analizo stopnje ogroženosti

- *Izdelava seznama vrst gliv Slovenije z uporabo vseh razpoložljivih podatkov (vključno z razpoložljivimi neobjavljenimi podatki) o pojavljanju samoniklih gliv (makromicet) v slovenskem prostoru*
- *Priprava arealnih kart razširjenosti vseh vrst samoniklih gliv ( makromicet) na osnovi obstoječih podatkov, ki naj vključujejo tudi neobjavljene podatke, zbrane s strani članov društev.*
- *Izdelava strokovnih podlag za ustrezno dopolnitev Uredbe o varstvu samoniklih gliv.*

### Ocena pogojev in mehanizmov za ex-situ varstvo genetskih virov

- vzpostavitev dolgoročnega sodelovanja med različnimi sektorji, strokovnimi in drugimi inštitucijami
- evidentiranje in ohranjanje domačih sort in pasem, ki se pogosto izkažejo kot primernejše iz ekonomskega, sonaravnega in socialnega vidika
- inventarizacija genske variabilnosti različnih populacij; varovanje genskih virov kot so genske banke in druge zbirke prostoživečih in gospodarsko pomembnih vrst rastlin, živali in mikroorganizmov.
- preprečevanje zmanjševanja genske pestrosti, genske erozije, genskega drifta in izginjanja starih sort in pasem domačih rastlin in živali
- ozaveščanje javnosti o pomenu naših domačih sort kmetijskih rastlin.

### **5.2.3.**

#### Ocenjevanje okoljske trajnosti (okoljski monitoring, projekt Obnovljivost in Deficit)

- Projekt 'Obnovljivost': kompletiranje nabora agregatnih indikatorjev stanja, trajnostne izkoriščenosti in razvoja obnovljivega lokalnega okoljskega kapitala: (i) les (gozdovi, zaraščanje, posek in prirast), (ii) identifikacija in okvirno ovrednotenje indikatorjev za ocenjevanje ekonomskih razvojnih potencialov in rabe prostora (npr. iz ocene davčnega donosa alternativnih prostorskih ureditev); (iii) površinske vode – identificirati do pet alternativnih indikatorjev uporabe vode; ovrednotenja na podlagi vsaj 15 letne časovne serije podatkov in ovrednotenje potencialnih reform v dolgoročnem obdobju naslednjih 10 – 15 let.
- Projekt 'Deficit': ovrednotenje WEFove metodologije Indeksa okoljskih dosežkov (Environmental Performance Index) s stališča primernosti za proučevanje okoljskega implementacijskega deficita, s skico metodologije za evalvacijo dinamike.

#### Metode za izdelavo ocene okoljskega tveganja pri nesrečah z nevarnimi kemikalijami

- razširitev in poglobitev znanja o metodah za izdelavo ocene tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi kemikalijami in na ta način večja varnosti za ljudi in okolje.

#### Ocene učinkov operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v Sloveniji (v skladu s Kyotskim protokolom)

- izdelati finančno ovrednotenje ukrepov in instrumentov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot jih zahteva Kyotski protokol, poleg tega pa tudi oceniti okoljske in druge učinke operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.

**Dodatne informacije za prijave pod temami 5.2.1. do 5.2.3. lahko dobite na Ministrstvu za okolje in prostor (ga. Alenka Manfreda ; tel.: 478-7312)**

### **5.3.1. Reforma "reforme" nacionalne regionalne strukturne politike**

- Podati inštitucionalno, ekonomsko, socialno (etc.) sliko izvajanja Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja
- Proučiti vzroke implementacijskega deficita v regionalni strukturni politiki
- Predlagati rešitve za premagovanje implementacijskega deficita; tako na horizontalni, kot tudi vertikalni ravni
- Predstaviti primerjalno analizo metodoloških pristopov pri računanju uspešnosti izvajanja regionalne in strukturne politike v svetu
- Podati analizo stanja pri merjenju uspešnosti regionalne strukturne politike v Sloveniji
- Pripraviti metodološko orodje (orodja) za merjenje uspešnosti regionalne strukturne politike v Sloveniji.
- Opredeliti moderne pristope pri izvajanju regionalne politike

**Dodatne informacije za prijave pod temo 5.3.1. lahko dobite na Agenciji za regionalni razvoj (g. Andrej Horvat; tel.: 478-3670)**

#### **5.4.1.**

##### Javni vodovodni sistemi – hidrantna omrežja

- uskladiti metodologije obstoječih evidenc vodooskrbnih sistemov, predvsem v delu, ko delujejo tudi kot hidrantna omrežja,
- razviti metodologijo za urejen sistem identifikatorjev, na podlagi katerih bo mogoče ustrezno voditi povezano evidenco vodovodnih sistemov in podati metodologijo za izdelavo evidence,
- analizirati določeno število vodovodnih sistemov različnih velikosti (najmanj 4, ustrezno prostorsko razporejeni, različnih velikosti, za velike sisteme možna tudi analiza podsistema) in strokovno opredeliti stanje glede zadovoljevanja zahtev podanih s standardi, ki opredeljujejo delovanje vodovodnih omrežij kot hidrantnih sistemov,
- verificirati standarde za vodovodne sisteme, ki delujejo tudi kot hidrantna omrežja, opredeliti potrebe po spremembi standardov glede na mednarodne primerljive zakonodaje in kako bi to vplivalo na opremljenost struktur varstva pred požarom,
- opredeliti postopke spremljanja stanja hidrantnih omrežij s čemer bi izboljšali dosedanje delovanje le teh pri čemer je potrebno opredeliti način izvajanja nadzora, spremljanja stanja,
- opredeliti postopke in pilotno izdelati vmesnik za dostop do baze podatkov o analiziranih vodovodnih sistemih

#### **5.4.2.**

##### Metodologija za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti zaradi zemeljskih plazov

- izdelava metodologije za določanje ogroženih območij zaradi zemeljskih plazov in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti ter preveritev metodologije na območju treh karakterističnih porečij v Republiki Sloveniji (visokogorju, sredogorju in gričevju) in na območju treh občin znotraj obravnavanih porečij.

##### Ocena ogroženosti zaradi zemeljskih plazov

- pripraviti globalno oceno ogroženosti Republike Slovenije pred zemeljskimi plazovi, na podlagi katere bo mogoče vplivati na rabo in posege v okolje v smislu zmanjševanja tveganj zaradi plazov ter hkrati učinkoviteje izvajati naloge zaščite, reševanja in pomoči. Cilj naloge je novelacija obstoječe baze podatkov o zemeljskih plazovih v GIS\_UJME, ki služi kot podpora odločitvam pri načrtovanju preventivnih ukrepov, intervencijah in drugih operativnih dejavnostih v primeru proženja plazov.
- novelacija obstoječe baze podatkov o zemeljskih plazovih v GIS\_UJME, ki služi kot podpora odločitvam pri načrtovanju preventivnih ukrepov, intervencijah in drugih operativnih dejavnostih v primeru proženja plazov.

**Dodatne informacije za prijave pod temami 5.4.1. do 5.4.2. lahko dobite na Ministrstvu za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje (ga. Milica Slokar ; tel.: 471-3322)**

## **TEŽIŠČE 6**

**Dodatne informacije za prijave pod temami v okviru težišča 6 lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (ga. Jana Erjavec ; tel.: 478-9123)**

## **Težišče 7**

### **7.1.1.**

- Evidentirati subjekte, ki si prizadevajo vzpostavljati povezave na območju JVE, njihovo organiziranost in interese v različnih sferah družbenega delovanja (v gospodarstvu, infrastrukturi, kulturi itd.) na območju RS.



- Ugotoviti območni in politični domet subjektov povezovanja v JVE ter ga primerjati s shemo političnega delovanja RS.
- Ugotoviti skladnost interesov evidentiranih subjektov z interesi RS.
- Preučiti možnosti sodelovanja z evidentiranimi subjekti, ne glede na aktualno skladnost ciljev, za doseganje zunanje-političnih ciljev RS.
- Spodbujati povezave, ki doprinašajo k uresničevanju zunanje-političnih ciljev RS, ki ugodno vplivajo na medkulturni dialog in so dejavniki etničnega, verskega, narodnostnega in drugačnega približevanja narodov, manjšin in preostalih socialnih skupin na območju JVE.

#### **7.1.2.**

- Evidentirati območja ( v geografskem smislu) in področja (glede na vsebino sodelovanja) možnega sodelovanja RS v aktivnostih NATO pri zagotavljanju človekove varnosti.
- Določiti tista območja, ki so za vzpostavljanje in ohranjanje človekove varnosti v RS in v na njo vplivnih območjih najpomembnejša. Določiti tista področja (glede na vsebino delovanja) možnega delovanja, na katerih lahko RS k zagotavljanju človekove varnosti ter tako stabilnosti v svetu največ pripomore.
- Evidentirati potencialne partnerje, s katerimi bi se RS pri uresničevanju tovrstnih ciljev lahko povezovala.

#### **7.1.3.**

- Evidentirati subjekte z območja RS, ki si aktivno delujejo v mednarodnem prostoru – slovenske nevladne organizacije, ki se na najrazličnejših področjih mednarodno povezujejo (gospodarske organizacije in sindikati, akademske ustanove, društva, verske skupnosti ter preostala interesna združenja in klubi).
- Ugotoviti območni in politični domet evidentiranih NVO ter ga primerjati s shemo političnega delovanja RS.
- Ugotoviti skladnost interesov evidentiranih NVO z interesi RS.
- Preučiti možnosti sodelovanja z evidentiranimi subjekti, ne glede na aktualno skladnost ciljev, za doseganje zunanje-političnih ciljev RS.
- Spodbujati povezave, ki doprinašajo k uresničevanju zunanje-političnih ciljev RS.

#### **7.2.1.**

- Usklajeno sprejemanje in uresničevanje državne politike pri doseganju strateških ciljev RS na varnostnem, kriminalitetnem in kazensko-pravnem področju.
- Uravnoteženo delovanje varnostnih subjektov države in organov kazenskega pregona v skladu s temeljnimi principi demokratične in funkcionalne delitve oblasti na zakonodajno, izvršno in sodno vejo – demokratično načelo »zavor in ravnovesij«.
- Večja učinkovitost države pri zagotavljanju notranje varnosti pred organiziranim kriminalom, terorizmom, trgovino s prepovedanimi drogami in nevarnimi substancami, kriminaliteto okolja ter drugimi najhujšimi oblikami ogrožanja notranje in mednarodne varnosti.
- Višja raven učinkovitosti organov odkrivanja in pregona storilcev kaznivih dejanj z razvojem in doslednim upoštevanjem kriminalistične stroke ter dokaznih standardov kazenskega prava.
- Razvoj demokratičnih mehanizmov učinkovitega nadzora civilne oblasti nad obveščevalnimi in varnostnimi organi države.
- Krepitev participatorne demokracije in institucij nadzora civilne družbe na področju notranje in mednarodne varnosti, skladno z mednarodnimi standardi odprte demokratične družbe.

#### **7.3.1.**

- Stalno spremljanje udeležbe v mirovnih operacijah ter merjenje stopnje pripravljenosti in motivacije slovenskih vojakov v mirovnih misijah.
- Izdelava izhodišč za ustreznejše priprave vojakov za prihodnje misije.
- Zbiranje izkušenj za morebitne delno skupne priprave vseh slovenskih ustanov, ki sodelujejo v mirovnih operacijah.
- Vzpostavitev skupnega informacijskega centra o in iz vseh mirovnih operacij, kjer sodelujeta Slovenska vojska in Slovenska policija.

- Izdelava strategije za pomoč slovenskim vojakom na misijah ter v času po povratku v domovino ob njihovi reintegraciji v domače okolje in enote.

### **7.3.2.**

- Omogočiti enakopravnost slovenskega jezika pri sporazumevanju, izobraževanju in usposabljanju na področju nacionalne varnosti (obramba in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami).
- Nadaljevati delo na razširitvi obstoječega vojaškega slovarja zaradi novega angleškega besedja in zaradi povezovanja z Natom ter sodelovanja z drugimi državami na obrambnem področju.
- Izdelati štiri-jezični vojaški slovar (slovensko, angleški, nemški, francoski).
- Vzpostaviti zametke za kasnejšo izdelavo razlagalnega vojaškega slovarja ali leksikona.

**Dodatne informacije za prijave pod temami v okviru težišča 7 lahko dobite na Ministrstvu za zunanje zadeve (mag. Martina Skok; tel.: 478-2000)**

## **Težišče 8**

### **8.2.1.**

- Pridobiti ustrezna gradiva za izdelavo celovite integracijske politike R-Slovenije. Ta je zagotovo ključnega pomena za oblikovanje in spremljanje ohranjanja slovenske nacionalne identitete ob soočanju s procesi evropske integracije in globalizacije. V tem kontekstu se izpostavljajo po eni strani vprašanja manjšin, izseljenstva in migracij, po drugi strani pa tudi razmerja med tradicionalno kulturo in novimi kulturnimi iniciativami, vezanimi na urbane kulturne prostore.

**Dodatne informacije za prijavo pod temo 8.1.1. in 8.2.1. lahko dobite na Ministrstvu za kulturo (ga. Vesna Čopič; tel.: 478-2509)**

## **Težišče 9**

### **9.1.1.**

Področje "Konvergenca medijev" bi bilo namenjeno proučevanju sodobne vloge medijev v današnji družbi, med drugim tudi povsem empiričnemu raziskovanju okoliščin in pogojev, v katerih nastajajo novi "on-line" mediji. Vse bolj razširjen dostop do novih komunikacijskih tehnologij namreč temeljito posega v medijska okolja. Zato so pomembnejši cilji razpisane teme naslednji:

- nove tehnologije in podpora le teh h konvergenci medijev v najširšem smislu;
- spremenjen način medijske produkcije - odnos tekst, hipertekst, multimediji, spletni design in oglaševanje, konvergenca obstoječih novinarskih zvrsti, vstopanje novih storitev v medije;
- vpliv interneta na dostop do informacij, pojav novih informacijskih virov, javnost vs. zasebnost vira, pisanje in posredovanje vsebin, jezikovni in drugi vidiki;

### **9.3.1.**

- Cilj naloge je pridobitev osnov za načrtovanje potreb po znanju, veščinah in kadrih, ki bodo podlaga za razvoj novih poklicnih standardov in programov poklicnega usposabljanja in izobraževanja. Gre namreč za fleksibilnost izobraževalnih programov glede na potrebe slovenskega gospodarstva v najširšem smislu oz. za nekaj letno vizijo potreb po posamezni stroki in spodbujanje interesa mladih za deficitarne poklice.

### **9.3.2.**

- Ekonometričen izračun podaljševanja ali skrajševanja delovne dobe aktivne delovne sile na zaposlovanje mladih. Raziskava tovrstnih trendov v nekaterih izbranih evropskih državah, ki zaradi povratnega učinka aktivizacije starih spreminjajo dolžino delovne dobe, za upokožitev z namenom spodbujanja ustvarjanja delovnih mest za mlade.

### 9.3.3.

- Predmetna raziskovalna naloga, ki bo obdelala predlagano tematiko z ugotavljanjem obsega in vrst (tudi npr. po sektorjih gospodarstva), bo zelo pomembna podlaga za nadaljnje ukrepanje na področju preprečevanja dela in zaposlovanja na črno. Poleg tega bi navedena naloga predstavljala zanimiv makroekonomski pokazatelj, uporaben pri številnih nadaljnjih analizah.

### 9.4.1.

#### Povezovanje informacijskih sistemov na področju knjige – raziskava možnih rešitev povezovanja vzajemnega kataloga knjižnic z informacijskimi bazami založb in knjigarn

- Preverjanje vsebinskih in programskih možnosti vključevanja podatkov o publikacijah na slovenskem trgu v obstoječi vzajemni bibliografski sistem knjižnic s ciljem, omogočiti uporabnikom poleg izposoje tudi neposredni nakup oziroma distribucijo.

#### Model zbiranja in ohranjanja kulturne dediščine na elektronskih medijih

- Določiti kriterije izbora, način zbiranja in bibliografske obdelave, tehnološke procese in postopke ter kadrovske potrebe za začetek sistematičnega zbiranja kulturne dediščine, ki izhaja na elektronskih medijih, v nacionalni knjižnici. Določiti kriterije »obveznega izvoda« in dostopnosti.

### 9.5.1.

- Vzpostavitev meril spremljanja učinkov regulacije na področju telekomunikacij;
- Vzpostavitev ustreznih primerjalnih osnov (»benchmarkov«) iz teorije in izkušenj drugih držav;
- Ocena učinkov regulacije telekomunikacij na cene in obseg telekomunikacijskih storitev na strukturo sektorja telekomunikacij (po dejavnostih, po lastništvu, ipd.)
- Nabor možnih ukrepov ekonomske politike

### 9.5.2.

- Vzpostavitev metodologije merjenja prispevka informacijsko-komunikacijskih dejavnosti h gospodarski rasti in možne implikacije za ekonomsko politiko.
- Ocena vpliva informacijsko-komunikacijskih dejavnosti na gospodarsko rast in na posamezne agregate, kot so produktivnost gospodarstva, (ločeno: vpliv produktivnosti samega sektorja na agregatno produktivnost ter vpliv na agregatno produktivnost zaradi uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij v drugih sektorjih – »spillover effect«), zaposlenost ipd.
- Mednarodne primerjave prispevkov ICT sektorja h gospodarski rasti
- Možne implikacije za ekonomsko politiko

**Dodatne informacije za prijave pod temami v okviru težišča 9 lahko dobite na Ministrstvu za informacijsko družbo (dr. Janez Aleš; 478-8000)**